

primus hæc ad Sapardum Arelatensem scribebat: [Maiorum nostrorum,
operante Dei misericordia, cupientes inhærere vestigiis, & eorum actus
diuino examine in omnibus imitari: Charitati tuae per vniuersam Galliam
sanctæ sedis Apostolicæ, cui diuina gratia præsidemus, vices iniungimus.]

Idem de Hispania non minus facile probabitur, cum & in ea Romani
Pontifices Vicarios habuerint, vt ex eorum patet Epistolis. Simplicius hæc
ad Zenonem Hispalensem Episcopum^b scribebat: [Talibus idcirco glorian-
tes indiciis, congruum duximus Vicaria sedis nostræ te authoritate fulciri:
cuius vigore munitus, Apostolicæ institutionis decreta, vel sanctorum ter-
minos Patrum nullatenus transcendi permittas.] Penè similia scribit Hormi-
sida Pontifex ad Ioannem Tarraconensem his verbis: [Et quia per in-
sinuationem dilectionis tuæ, huius est nobis viæ patefacta prouidentia, re-
muneramus solitudinem tuam, & seruatis priuilegiis Metropolitanorum,
vices vobis Apostolicæ sedis eatenus delegamus, vt inspectis istis, siue
ea quæ ad Canones pertinent, siue ea quæ à nobis sunt nuper mandata, ser-
uentur.]

De magna Britannia haud vlla dubitatio esse potest, cum ex venerabili
Beda, ^c Palladius ad Scotos in Christum credentes, à Pontifice Romanæ Ec-
clesiæ Cælestino, primus missus sit Episcopus. Et ex eodem, [^d Gregorius vir,
vt ipse inquit, doctrina & actione præcipius, pontificatum Romanæ &
Apostolicæ sedis fortitus, diuinoque admonitus instinctu, aduentus vero
Anglorum in Britanniam anno circiter centesimo quinquagesimo, miserit
seruum Dei Augustinum, & alios plures cum eo Monachos timentes Do-
minum, prædicare verbum Dei genti Anglorum.]

Quantum ad Africam spectat, quis non parem Romanæ sedis authori-
tatem in illius Episcopos non agnoscat, si Diuum Augustinum in epistolis
scribentem audierit, apud Africanos consuetudinem inualuisse, vt singu-
larum prouinciarū, etiam proconsularis, Synodi in causis alicuius momen-
ti ad Romanam sedem scriberent, ab ea, vel ordinem quem sequi deberent,
vel decretorum quæ fecerant confirmationem, petentes? Huius verba
sunt: [^e Hæc ad sanctitatem tuam de Concilio Numidiæ scripta direximus,
imitantes Carthaginensis prouinciæ Coëpiscopos nostros, quos ad sedem
Apostolicam, quam beatus illustras, hac causa scripsisse comperimus.] Nec
mirum sane, cum disertissimis verbis apud Romanam Ecclesiam semper vi-
guisse principatum asserat toto orbe illustris fide & doctrina magnus ille
Doctor scribens contra Donatistarum pertinaciam.^f [Erat, inquit, Cartha-
go transmarinis vicina regionibus, & fama celeberrima nobilis: vnde non
mediocris vtique authoritatis habebat Episcopum, qui posset non curare
conspirantem multitudinem inimicorum, cum se videret & Romanæ Ec-
clesiæ, in qua semper Apostolicæ Cathedræ viguit principatus, & cæteris
terrīs, vnde Euangelium ad ipsam Africam venit, per communicatorias lite-
ras esse coniunctum.]

* De Illyrico solo non diximus: sed quis apud illud similem potestatem
Romanum pôtificem habuisse non crebet, si hæc narrantem^g Socratem au-
dierit? [Perigenes Ecclesiæ Patrensis designatus fuit Episcopus, quem, vbi

C ij

Patriarchæ Romani Jurisdictio absoluta in vniuersum
illyricum multis epistolarum documentis probatur in
Concilio Romano Bonifati^h Papæ II. ....

XI.
HISPANIA EX
ROMANO PA-
TRIARCHATV.

^a Pelag. I. ep. ad
^b Sap. Arel.

^c Hormisdæ ep. 24.
ad Io. Tarrac.

XII.
MAGNA BRIT-
ANNIA EX RO-
MANO PATRIAR-
CHATV.

^d Bedalib. 1. cap. 13.
hist. Anglic.

^e Idem cod. 1. c. 23.

XIII.
AFRICA EX RO-
MANO PATRIAR-
CHATV.

^f August. epist. 52.
ad Innoc.

^g August. epist. 162.
contra Donatista-
rum pertinaciam.

XIV.
ILYRICVM EX
ROMANO PA-
TRIARCHATV.

^h Socr. hist. Eccles.
1.7 c. 35.

ⁱ Perigenes c. 11.

^j Iteus excepit.